

DECLARACIÓN DE BOLOÑA

/ Declaración conxunta dos ministros de ensino dos estados da Unión Europea* sobre o Espazo Europeo de Ensino Superior /

Boloña | 19 de xuño de 1999

O proceso europeo, gracias aos logros extraordinarios dos últimos anos, converteuse nunha realidade cada vez máis concreta e determinante na vida da Unión e dos seus cidadáns. As perspectivas de ampliación e de intensificación das relacións con outros países europeos proporcionan a esa realidade unhas dimensións aínda máis amplas. Ao mesmo tempo, estamos a ver unha crecente concienciación, en moitas partes do mundo políticoacadémico e na opinión pública, da necesidade de conferir á construción europea unha articulación diferenciada e completa, reforzando sobre toda as súas dimensións intelectuais, culturais, sociais, científicas e tecnolóxicas.

A Europa dos coñecementos está amplamente recoñecida como factor insustituible para a medra social e humana e como elemento indispensable para consolidar e enriquecer a cidadanía europea, conferindo aos seus cidadáns as competencias necesarias para afrontar os retos do novo milenio, xunto coa concienciación dos valores compartidos e da preferencia dun espazo social e cultural común.

Baseándose nestes plantexamentos, a declaración Da Sorbona do 25 de maio de 1998, subliñou o papel central das universidades no desenvolvemento da dimensión cultural europea. Así mesmo, fixo fincapé na construción do Espazo Europeo de Educación Superior como instrumento na promoción da mobilidade dos cidadáns, a súa ocupabilidade e o desenvolvemento global do continente.

Varios países europeos aceptaron a convidación de comprometerse a conseguir os obxectivos expostos na declaración, tanto os que a asinaron como os que expresaron o seu acordo. O enderezo tomado por varias reformas do ensino superior, lanzadas mentres tanto en Europa, é unha demostración palpable do compromiso de moitos gobernos de operar neste senso.

Pola súa parte, as institucións europeas de ensino superior aceptaron o reto e teñen asumido un papel principal na construción do Espazo Europeo de Educación Superior, dentro do marco dos principios fundamentais expresados na Magna Charta Universitatum de Bolonia de 1988. Este feito é de vital importancia xa que a independencia e autonomía das universidades

garanten a constante adecuación do sistema de ensino superior e de investigación ás necesidades e esixencias da sociedade e do coñecemento científico.

O rumbo xa está establecido con firmes propósitos. Sen embargo, a consecución dunha maior compatibilidade e posibilidade de comparación dos sistemas de ensino superior require un impulso constante. Deberíamos apoiá-la a través de medidas concretas para realizar avances tanxíbles. O convenio do 18 de xuño, no cual participaron peritos e estudiosos de todos os nosos países, proporcionou indicacións moi útis encanto á iniciativa a emprender. Deberíamos analizar sobre todo o obxectivo de incrementar a competitividade internacional do sistema europeo de ensino superior. A vitalidade e eficacia de calquera civilización poden medirse a través da atracción que exerce a súa cultura sobre outros países. Debemos asegurarnos que o Sistema Europeo de Educación Superior adquira un grao mundial de atracción que corresponda ás nosas extraordinarias tradición culturais e científicas.

Ademais de consolidar o noso apoio aos principios xerais expostos na declaración Da Sorbona, nos comprometemos a coordinar os nosos polítics para atinxir a curto prazo, e en calquera caso antes do final da primeira década do terceiro milenio, os obxectivos que consideramos de máxima relevancia para o establecemento do Espazo Europeo de Educación Superior e para a promoción mundial do sistema europeo de educación superior.

A adopción dun sistema de títulos de sinxela lexibilidade e posibilidade de comparación a través da introducción do Suplemento ao Título, con tal de favorecer a inserción no mercado laboral dos cidadáns europeos e a competitividade internacional do sistema europeo de ensino superior.

A adopción dun sistema baseado esencialmente en dous ciclos principais de primeiro e segundo nivel. O acceso ao segundo ciclo precisa da conclusión satisfactoria dos estudos de primeiro ciclo, que duran un mínimo de tres anos. O título outorgado ao final do primeiro ciclo será utilizable como cualificación no mercado laboral europeo. O segundo ciclo debe conducir a un título de master ou doctorado como en moitos países europeos.

O establecemento dun sistema de créditos, como o modelo ECTS, como meio de promover a mobilidade de estudantes. Os créditos tamén poden adquirirse noutros contextos, como a formación permanente, sempre que estean recoñecidos polas universidades receptoras en cuestión.

A promoción da mobilidade; mediante a eliminación dos obstáculos para o pleno exercicio da libre circulación con especial atención ao seguinte:

- Para os estudantes: o acceso a oportunidades de estudo e formación, e a servizos relacionados.
- Para profesores, investigadores e persoal técnico-administrativo: o recoñecemento e valoración de períodos de investigación en contextos europeos relacionados coa docencia e a formación, sen perxucio para os dereitos adquiridos.

A promoción dunha colaboración europea na garantía de calidade con vistas ao deseño de criterios e métodos.

A promoción das dimensións europeas necesarias no ensino superior, sobre todo no que respecta ao desenvolvemento curricular, colaboración interinstitucional, planos de mobilidade e programas integrados de estudo, formación e investigación.

Nós nos comprometemos a atinxir estes obxectivos dentro do marco das nosas competencias institucionais e co pleno respecto á diversidade de culturas, línguas, sistemas nacionais de ensino e autonomía universitaria, para consolidar o Espazo Europeo de Educación Superior. Con este fin, perseguiremos as vías da colaboración intergubernamental e a de organismos europeos non gubernamentais con competencias en asuntos de ensino superior. Esperamos que as universidades contesten pronto e de maneira positiva, e que contribúan activamente ao éxito da nosa iniciativa.

Convencidos de que o establecemento do Espazo Europeo de Educación Superior require o apoio, vixilancia e adaptación constante ás nosas necesidades en plena evolución, decidimos voltar a reunirnos dentro de dous anos para avaliar os avances conseguidos e as novas medidas a tomar.

*Alemania, Austria, Bélxica, Chequia, Dinamarca, Eslovaquia, Eslovenia, Estonia, España, Finlandia, Francia, Grecia, Holanda, Hungría, Irlanda, Islandia, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburgo, Malta, Noruega, Polonia, Portugal, Reino Unido, Rumania, Suecia, Suiza.

Gaspar EINEM, Ministro de Ciencia e Transporte (Austria).

Gerard SCHMIT, Director Xeral do Ministerio de Comunidade Francés para a Educación Superior e a Investigación (Bélxica).

Jan ADE, Director Xeral Ministerio do Flemish Departamento da Comunidade Educativa (Bélxica).

Anna Mmia TOTOMANOVA, Vice-Ministro de Educación e Ciencia (Bulgaria).

Eduard ZEMAN, Ministro de Educación, Xuventude e Deporte (Republica Checa).

Margrethe VESTAGER, Ministro de Educación (Dinamarca).

Tonis LUKAS, Ministro de Educación (Estonia).

Maija RASK, Ministro de Educación e Ciencia (Finlandia).

Claude ALLEGRE, Ministro de Educación Nacional, Investigación e Tecnoloxía (Francia).

Wolf-Michael CATENHUSEN, Secretario do Estado Parlamentario inisterio Federal de Educación e Investigación (Alemania).

Ute ERDSIEK-RAVE, Ministro de Educación, Ciencia, Investigación e Cultura da Berra Scheswig- Holstein (Conferencia Permanente dos Ministros de Cultura da German Länders).

Gherassimos ARSENIS, Ministro de Educación Publica e Asuntos Relixiosos (Grecia).

Adam KISS, Secretario da Diputación de Estado para a Educación Superior e Ciencia (Hungría).

Gudridur SIGURDARDOTTIR, Secretario Xeral Ministerio de Educación, Ciencia e Cultura (Islandia).

Pat DOWLING, Oficial Principal Ministerio para a Educación e Ciencia (Irlanda).

Ortensio ZECCHINO, Ministerio da Universidade e Investigación Tecnolóxica e Científica (Italia).

Tatiana KOKEK, Ministro de Estado para a Educación Superior e a Ciencia (Latvia).

Kornelijus PLATELIS, Ministro de Educación e Ciencia (Lituania).

Erna HENNICOT-SCHOEPGES, Ministro da Educación Nacional e Adestramento Vocacional (Luxemburgo).

Louis GALEA, Ministro de Educación (Malta).

Loek HERMANS, Ministro de Educación, Cultura e Ciencia (Países Baixos).

Jon LILLETUN, Ministro de Educación, Investigación e Asuntos relixiosos (Noruega).

Eduardo Marçal GRILO, Ministro de Educación (Portugal).

Wilibald WINKLER, Secretario baixo de Estado de Educación Nacional (Polonia).

Milan FTACNIK, Ministro de Educación (Republica de Eslovaquia).

Andrei MARGA, Ministro de Educación Nacional (Rumania).

D. Jorge FERNANDEZ DIAZ, Secretario de Estado de Educación, Universidades, Investigación e Desenvolvemento (España).

Agneta BLADH, Secretario de Estado para a Educación e a Ciencia e (Suecia).

Parois KLEIBER, Secretario de Estado para a Ciencia e a Investigación (Confederación Suiza).

Baroness Tessa BLACKSTONE de Stoke Newington, Ministro de Estado para a Educación e o Emprego (Reino Unido).